

Vyjádření Komise pro životní prostředí pro Radu města k problematice přemnožených divokých prasat a následně k návrhu nápravných opatření, na základě podnětu pana [REDAKCE], č.j. 9844/2020 ze dne 19.10.2020.

Komise konstatuje, že za současnou situaci ohledně páchaných škod na pozemcích soukromníků může nečinnost mysliveckého sdružení Kytín (dále jen MS Kytín) a také nečinnost města. Město by mělo požadovat náhrady škod na svých pozemcích, i se postavit za škody způsobené občanům města, a tím donutit MS Kytín k činnosti. Ideálně zvolit průbojného pracovníka města, který bude v této věci s MS Kytín jednat. Cílem je radikální snížení stavů přemnožené černé zvěře. Prasata opět opakovaně běhají centrem města už v tuto dobu, kdy ještě mají dost potravy v lesích. S příchodem zimy se budou jejich nájezdy do města a tím způsobené škody diametrálně navyšovat. (Nutno podotknout, že svůj díl nesou i občané města, kteří se svých přebytků domácí kuchyně a nepotřebné úrody ze zahrad zbavují odnosem/odhozem do okolí).

Možnosti řešení přemnožených prasat

I. Pokud MS Kytín hodlá spolupracovat

I. a) Monitoring zvěře – pomocí kamerového systému města (pokud je dostatečně funkční), instalace fotopastí na předem vytypovaných místech, především tam, kde opakovaně vznikají škody, hlášení pozorování černé zvěře od obyvatel města (mail, FB ...). Tím se zjistí počet kusů ke slovení a rozsah lovu. Zda čekaná, odchyt (kromě klecí pro jeden kus, je možná instalace i velkokapacitních odchytávacích „Smart“ zařízení, do kterých se vejdou celé skupiny/rodiny prasat. Lze je kontrolovat i na dálku atd.) nebo naháňka.

I. b) Koordinované naháňky, kdy se bude postupovat z jednoho místa, odkud se zvěř bude vytlačovat, a ne jako při minulých pokusech, kdy se zvěř jen přeháněla z místa na místo bez nějakého výsledku. (Zvěř, která je v pohybu, je těžce slovitelná). Zde se město může stát koordinátorem, jako náhončí lze zapojit MP, případně hasiče a dobrovolníky. Ideální by byla koordinace i s okolními honitbami, tedy kromě hon. Mníšek Lov i hon. Mníšek Pole, hon. Mníšek Skalka atd. Z nich některé nepatří pod hospodaření MS Kytín.

I. c) V případě, že MS Kytín bude vše dělat ve své režii, pak lze zvednout i zástřelné.

II. Případy, kdy nebude ochota ze strany MS Kytín ke spolupráci

II. A) Město podá na Ministerstvo zemědělství žádost o „Snížení stavů zvěře a zrušení jejího chovu“ tj. §39, hlava III. zákona č.449/2001SB., o myslivosti, z důvodu: **„Vyžaduje-li zájem vlastníka, popřípadě nájemce honebních pozemků nebo zájem zemědělské nebo lesní**

výroby, ochrany přírody anebo zájem mysliveckého hospodaření, aby počet některého druhu zvěře byl snížen, orgán státní správy myslivosti povolí, popřípadě uloží uživateli honitby příslušnou úpravu stavu zvěře. Nelze-li škody působené zvěří snížit technicky přiměřenými a ekonomicky únosnými způsoby, uloží orgán státní správy myslivosti na návrh vlastníka, popřípadě nájemce honebního pozemku nebo na návrh orgánu ochrany přírody nebo orgánu státní správy lesa snížení stavu zvěře až na minimální stav, popřípadě zruší chov druhu zvěře, který škody působí.“

Zde se dá očekávat „právní kolečko“, tzn. odvolání, dovolání atd. Je to tedy na delší dobu, pokud to však projde, pak bude muset MS Kytín začít skutečně něco dělat, jinak mu hrozí finanční sankce za neplnění.

II. B) Využití mimořádných veterinárních opatření.

Město ve spolupráci se státním veterinárním úřadem nařídí MS Kytín, plnění §54 odst.1 písm. r) zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon), kdy státní veterinární správa vydá nařízení zneškodnění popřípadě omezení výskytu zdrojů nákazy zvířat s přírodní ohniskovostí.

Nařízení o mimořádných veterinárních opatření jsou efektivní a rychlá a jakákoliv odvolání nepřipadají v úvahu.

Poznámka: Nedávno byl na FB města nalezeno uhynulé prase – město to předalo MP k vyřešení. Jak bylo postupováno? Prase odvezli do kafilérie nebo u něj i nechali udělat veterinární ošetření na příčinu úhynu? Podezření na africký mor prasat? Hlavně v Německu ale i v Polku s tím mají docela problém, kdy se odstřelem snaží zachránit své velko i malochovy domácích prasat. K uhynulým kusům zvěře by se mělo správně povolávat MS Kytín, které má povinnost zajistit likvidaci i zjistit příčinu úmrtí! Tato poznámka souvisí s touto možností:
Krizová varianta – propuknutí moru

Krizová varianta – propuknutí moru:

Nasazení policie ČR v rámci krajní nouze – využití opatření proti šíření mimořádně nebezpečné nákazy AMP (africký mor prasat) podle §56 odst.1 písm.a zákona č.273/2008 Sb. o policii ČR

II. C) Město prohlásí pozemky za nehonební, dle §17, odst.2, zákona 449/2001 Sb. zákon o myslivosti.

Město dle §41, zákona o myslivosti požádá orgán státní správy myslivosti o **Povolení lovu na nehonebních pozemcích**, kdy vznikla potřeba jednorázově omezit nebo trvale regulovat stavy některého druhu zvěře, popřípadě i jiných živočichů (například zdivočelých holubů ve městech).

Následně orgán správy MěU Černošice vyzve MS Kytín k odlovu, když to MS Kytín odmítne, má možnost město určit své lovce, které pak orgán správy pověří lovem. Pak by mělo MS Kytín platit za to, že někdo přebírá jejich zodpovědnost – tedy zbavit MS zástřelného.

Body - možnosti k řešení situace

- 1) **Vzdělávání, osvěta, hledání alternativ, zapojování veřejnosti** - vědět o problému co nejvíce, hledat již osvědčená řešení, vyvarovat se neúspěšných a nebo málo úspěšných postupů, zapojovat veřejnost, aby se chovala aktivně, předcházela zvyšování potravinových zdrojů, ale i míst k úkrytu.

Možno čerpat z knihy **Bruna Hespelera – Černá zvěř**

- 2) **Komunikace s mysliveckými spolky, získávání od nich informace o jejich aktivitách při tlumení nejen černé zvěře apod.** Komunikace může být jak osobní, tak formou dotazníků, internetové diskuse apod. Potřeba komunikovat přímo s jednotlivými členy MS, ne zprostředkovaně přes vedení MS (bude potřeba získat kontakty, anebo veřejně jednotlivé myslivce vyzvat ke spolupráci)
- 3) **Obce by měly více hájit své zájmy**, měly by z pozice podřízené mysliveckým společnostem se dostat do pozice rovnocenný partner. Vypadá to, že obce často myslivcům ustupují s odvoláním, že nemají zákonné prostředky. Domníváme se, že to není jen o zákonech, ale také o vzájemné ochotě se domluvit, a není možné si stále hrát na hodnou obec, když máme rozryté plochy veřejné zeleně a lidi se večer bojí jít ven.
- 4) **Požadovat od jednotlivých mysliveckých sdružení koncept**, jak budou vykonávat právo myslivosti, aby nedocházelo ke škodám na nehonebních pozemcích. Zejména těch, které nelze chránit oplocením apod.
- 5) **Snažit se, aby obce a myslivecká sdružení využívaly možnost podpor na snížení stavů černé zvěře**, které poskytuje zejména Ministerstvo zemědělství ČR.
- 6) **MS Kytín ve Stanovách má patrně klauzuli, která omezuje možnost jiných střelců než z MS.** Mníšek je menšinový člen, ale ve spojení například s obcí Kytín a dalšími vlastníky pozemků lze získat většinu a zasadit se o změny Stanov, a to zejména v bodě možnosti, aby mohli střílet i jiní lovci (zájem by určitě byl).
- 7) **V nehonebních pozemcích, má vlastník zabezpečit pozemek proti volně žijící zvěři. Ale ne vždy je to možné, nelze například zaplotit veřejné plochy, části krajiny apod.** Společně vlastníci nehonebních pozemků **žádat o náhradu škody**, například zastoupení MMpB. O náhradu škody by ale mohli žádat jen ti, kdo nemůžou s ohledem na právní předpisy pozemek zabezpečit pevnými ploty apod., (pachové ohradníky nejsou dlouhodobě účinné, zvěř si zvyká).
- 8) **Zejména divoká prasata do obcí přivádí bio odpad vyvezený „za ploty“, odpadky v kontejnerech na odpady apod.** V rámci možností zvýšit dohled na pořádek okraje

obcí (i fotopasti) a zajistit popelnice a kontejnery proti převrácení, poškození prasaty apod. Neukládat odpad vedle kontejnerů.

- 9) **Existuje možnost pro veřejnost si odkoupit ulovenou zvěř.** Lovec může zvěřinu prodat i na trzích, dodat do řeznictví, konečnému spotřebiteli, lze uspořádat hody, ...). Požadovat, aby MS se zapojily do systému prodeje v regionu a tento prodej podpořit osvětou, hody apod., ale jen v rámci platných právních předpisů.
- 10) **Vyhlásit pozemky obce za nehonební, vyzvat i další vlastníky ke společnému postupu.** Zřejmě by MS Kytín ztratila minimální výměru pro honitbu a zanikla by. Na nehonební pozemky odpovědný úřad na základě žádosti jmenuje odpovědného lovce/lovců, či si určit sami / či si lze najmout.
- 11) **Trvalý tlak na státní a další nadřízené úřady, včetně ústředí myslivecké jednoty, aby za přítomnosti zástupce MěÚ byly prováděny plány odstřelu, a kontroly odstřelu. Požadovat zajištění pravidelného sčítání zvěře v regionu Mníšku pod Brdy.** Za přítomnosti obce při přípravě plánů odstřelů, při sčítání zvěře (údajně to má nový zákon zrušit) by město mohlo více ovlivnit tlumit přemnoženou černou zvěř (ale i dančí apod.).
- 12) **Využívat (požadovat) všechny způsoby lovu,** od individuálního lovu, přes naháňky až po odchyt do klecí. Nouzový stav, karantény apod., mohou omezit společné naháňky, i když při dobré organizaci naháňky lze zajistit bezpečnostní odstup apod.
- 13) **Využít v kalendářním roce nevyčerpané zástřelné na nákup** monitorovacích zařízení, a dalšího vybavení, na podporu vlastních honců, kteří by pomáhali při naháňkách MS. Je celkem možné, že finanční částka vyčleněná na zástřelné se v roce nevyčerpá. Vedle převodu na následný rok je třeba zvážit, zda místo převodu finance nevyužít na ochranu pozemků (pachové ohradníky, na zařízení pro monitoring atd.
- 14) **Požádat výzkumné instituce o spolupráci.** Údajně za jeden z nejúčinnějších plašičů divokých prasat je rykot zraněného prasete. Prý stačí reprodukováný (telefonický rozhovor). Partnerství s výzkumnými ústavu dává šanci, že problém Mníšecka úřady a i politici začnou brát vážněji (VÚLHM je na Zbraslavi – Strnady, dále je v dosahu ČZÚ Suchdol, Přírodovědecká fakulta UK Praha – zázemí máme)
- 15) **Spolupráce myslivců, městské policie i laické veřejnosti, která by chtěla pomoci při plašení černé zvěře v intravilánu obce. Například světlicemi apod.** Lze předpokládat, že pokud se nenechá černá zvěř v klidu v zahradách, a i částech města při sběru potravy, tak se začne stěhovat mimo do klidnějších lokalit. Pro plašení využít i produkty, které jsou určeny ozbrojeným složkám, ale zřejmě bude nutný souhlas úřadů, školení apod.
- 16) **Odlov uspávačkami v zastavěné části obce.** Jedno z možných řešení, jak omezit populaci prasat v intravilánu bez použití klasické palné zbraně a náročného stěhování odchytové klece. Opět bude nutné postupovat v souladu s naší legislativou při manipulaci s uspávacími látkami apod.

17) **Prosadit otevření zaplacené cesty** (pozemek města č.p.104 k.ú Stříbrná Lhota) - zahrady na Lhotecké, aby mohla zvěř migrovat mezi lesem a polem - údajně v lesích prasat moc není.

18) Společný postup všech obcí Mníšeckého regionu

19) **Dotazník – vzor viz příloha.** Bylo by dobré jej udělat v širším záběru a obeslat i jiná sdružení a radnice. Mohly by z toho vyjít zajímavé výsledky. Bude potřeba jej upravit dle požadavků. Pan Cihla nabízí součinnost při vyhodnocování dotazníků

20) Problematiku černé zvěře musí řešit i další komise

- Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality - tam to přímo vyplývá, stále je jisté nebezpečí nejen od černé zvěře zranění lidí, psů, dopravních nehod atd.
- Komise pro strategické plánování a majetek města - zpracovat do strategického a akčního plánu klidové zóny, kam by neměla být cíleně vedena obnova polních cest, pěšin pro chodce, cyklo stezek a cyklotras.
- Redakční rada Zpravodaje městečka pod Skalkou, komise Rady města Mníšek pod Brdy ve spolupráci s odborníky, městem atd., pravidelně informovat o opatřeních, jak každý občan může ovlivnit četnost zvěře v obci, jak se chovat v krajině, aby nedocházelo k vytlačování zvěře z krajiny do města, kde často má větší klid, jak se chovat, aby negativně neovlivňovali odstřel zvěře atd.

(Prosakuje neověřená informace o tom, že MS Kytín chce ze sebe udělat s.r.o. Prý by se tak vyvlékli z placení škod. Důležité je, do kdy mají myslivci smlouvu o hospodaření – domníváme se, že končí v roce 2023.)

vypracovali:

Pavel Jeřábek

Martin Cihla

MS Kytín pod Brdy

Kytín 115

252 10 Mníšek pod Brdy

V Mníšku pod Brdy dne:.....

Věc: **Dotazník - myslivecké hospodaření v honitbě Mníšek-Lov**

Vážení,

Dne:..... obdržela komise pro životní prostředí města Mníšku pod Brdy, dopis ve věci: **Žádost o posouzení hospodaření uživatele honitby Mníšek-Lov a návrh nápravných opatření**

Abychom mohli, navrhovatelům odpovědět, rádi bychom, dostali odpověď na následující otázky:

1. Jakou loveckou taktiku používá vaše myslivecké sdružení ke snížení početního stavu spárkaté zvěře.

- 1.1. Jaký způsob lovu převažuje: individuální lov x skupinový lov
- 1.2. Používáte hromadné čekané případně koordinované naháňky ano x ne
- 1.3. Máte systém vnadišť a jejich rozmístění v honitbě: ano x ne
- 1.4. Používaná vnadiště jsou pouze jako doplněk lovu: ano x ne
- 1.5. Využíváte městem zakoupené odchytové zařízení: ano x ne
- 1.6. Zhotovili jste na vlastní náklady, nějaké jiné odchytové zařízení na černou zvěř, ať již mobilní či stabilní: ano x ne
- 1.7. Počet lovcích členů odpovídá velikosti honitby, resp. jsou schopni lovecky pokrýt celou honitbu: ano x ne
- 1.8. Využíváte k individuálnímu lovu hosty: ano x ne

2. Zúčastnili jste se v poslední době nějakého projektu zaměřeného na rostoucí populaci černé zvěře (např. telemetrický výzkum apod.) : ano x ne

Jakým způsobem sledujete vývoj populace černé zvěře v honitbě:

3. Zúčastňujete se seminářů se zaměřením na škody způsobené černou zvěří: ano x ne

4. **Provedli, jste v posledních letech nějaká opatření k zabránění vzniku škod způsobené černou zvěří na honebních pozemcích, jaká ? a bylo to v k.ú. Mníšek pod Brdy?:**
5. **Jakým způsobem, byste zabránili vzniku škod způsobené na nehonebních pozemcích města Mníšku pod Brdy:**
6. **Jaká navrhujete opatření k zabránění vstupu černé zvěře do intravilánu obce Mníšek pod Brdy.**
7. **Jste ochotni lovit na nehonebních pozemcích města Mníšku pod Brdy: ano x ne**
8. **Lovíte v lokalitě Mníšek – pod Skalkou, Pod Štítkem: ano x ne**
- 8.1. **Pokud ne, uveďte důvod:**

Děkujeme za odpovědi.